

**Raport z samooceny
kontroli zarządczej
w Urzędzie Miejskim w Ostródzie**

Ostróda, maj 2025 r.

Cel przeprowadzanej samooceny

Celem samooceny jest uzyskanie informacji o funkcjonowaniu kontroli zarządczej w Urzędzie Miejskim w Ostródzie, w szczególności w tych obszarach, w których nie było żadnych działań kontrolnych czy audytorskich.

Samoocena kontroli zarządczej to działanie, poprzez które dokonywana jest analiza i ocena funkcjonowania kontroli zarządczej (tj. systemu zarządzania) przez kadrę kierowniczą i pozostałych pracowników Urzędu Miejskiego w Ostródzie na podstawie Zarządzenie Nr 286 Burmistrza Miasta Ostróda z dnia 13 grudnia 2016 r. w sprawie określenia zasad prowadzenia kontroli zarządczej w Urzędzie Miejskim w Ostródzie i jednostkach organizacyjnych Gminy Miejskiej Ostróda oraz tryb jej koordynacji. Narzędzie to daje ogólny obraz funkcjonowania kontroli zarządczej w jednostce i jednocześnie pozwala na wskazanie słabych ogniw w systemie kontroli zarządczej, czy też podjęcia odpowiednich działań naprawczych w tym zakresie.

Monitorowanie skuteczności kontroli zarządczej i jej poszczególnych elementów odbywa się na każdym stanowisku w ramach wykonywania bieżących obowiązków. Podstawą do uzyskania zapewnienia o stanie kontroli zarządczej są wyniki monitorowania rejestru ryzyk, samooceny oraz wyniki przeprowadzonych kontroli i audytów.

Zakres samooceny

Samoocena funkcjonowania systemu kontroli zarządczej za rok 2023 w Urzędzie Miejskim w Ostródzie została przeprowadzona w oparciu o:

1. Ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 ze zm.),
2. Komunikat Nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych (Dz. Urz. MF z 2009 r., Nr 15, poz. 84),
3. Komunikat Nr 3 Ministra Finansów z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie szczegółowych wytycznych w zakresie samooceny kontroli zarządczej dla jednostek sektora finansów publicznych (Dz. Urz. MF z 2011 r., poz. 11),
4. Zarządzenie Nr 286 Burmistrza Miasta Ostróda z dnia 13 grudnia 2016 r. w sprawie określenia zasad prowadzenia kontroli zarządczej w Urzędzie Miejskim w Ostródzie i jednostkach organizacyjnych Gminy Miejskiej Ostróda oraz tryb jej koordynacji,
5. Zarządzenie Nr 15/2020 Burmistrza Miasta Ostróda z dnia 28 stycznia 2020 roku w sprawie wprowadzenia procedury samooceny funkcjonowania systemu kontroli zarządczej w Urzędzie Miejskim w Ostródzie.

Samoocena obejmowała swoim zakresem Urząd Miejski w Ostródzie i dotyczyła roku 2024.

Termin przeprowadzenia samooceny za 2024 r.: I kwartał 2025 r.

Ankiety, na podstawie których uczestnicy dokonali oceny funkcjonowania kontroli zarządczej, przygotowano w wersji elektronicznej. Na adres poczty elektronicznej kierowników komórek

organizacyjnych i pracowników Urzędu przesłano odpowiednie wersje ankiet. Zestawy pytań w ankietach został dostosowany do 2 grup respondentów - kierowników komórek organizacyjnych Urzędu oraz pozostałych pracowników - urzędników, co umożliwiło dokonanie analizy jak te same kwestie oceniane są przez wskazane wyżej grupy.

Podstawą udokumentowania samooceny jest zestawienie wyników ankiet, które zostały załączone do raportu.

Zakres przedmiotowy:

Samoocena swoim zakresem objęła kompleksowo całą działalność, tj. zbadano 5 elementów kontroli zarządczej:

- a) środowisko wewnętrzne,
- b) cele i zarządzanie ryzykiem,
- c) mechanizmy kontroli,
- d) informacja i komunikacja,
- e) monitorowanie i ocena.

Samoocena za 2024 r. objęła 96 pracowników Urzędu Miejskiego w Ostródzie, w tym 15 kierowników komórek organizacyjnych i opierała się na subiektywnej ocenie przez ankietowanych. Wybór anonimowych ankiet, jako narzędzia do przeprowadzenia samooceny miał na celu uzyskanie wiarygodnych opinii oraz skłonienie pracowników do udzielania odpowiedzi szczerych, a nie oczekiwanych.

W wyznaczonym terminie ankiety za rok 2024 złożyły:

- 15 kierowników komórek organizacyjnych, co stanowi 100% zatrudnionej kardy kierowniczej,
- 57 pracowników – urzędników, co stanowi 70,37% zatrudnionych.

Ogółem w samoocenie udział wzięło 75,00% zatrudnionych w Urzędzie Miejskim w Ostródzie, co oznacza że wykonalność obowiązku samooceny zrealizowana została na wysokim poziomie, odsetek jest na zbliżonym poziomie, co w roku poprzednim i znacznie wyższym niż w latach wcześniejszych..

Respondenci dokonali oceny poszczególnych kryteriów mając do dyspozycji 3 warianty odpowiedzi:

- tak,
- nie,
- trudno powiedzieć.

Próg, którego przekroczenie wskazywało na słabość kontroli zarządczej w danym obszarze to 50% negatywnych odpowiedzi spośród wszystkich otrzymanych na konkretne pytanie.

Na podstawie wygenerowanych zbiorczych raportów, zawierających dane ze wszystkich prawidłowo złożonych ankiet, sporządzono zestawienie wyników ankiet samooceny funkcjonowania kontroli zarządczej w 2 grupach respondentów dla Urzędu Miejskiego w Ostródzie za 2024 r.

Ogólna ocena stanu kontroli zarządczej

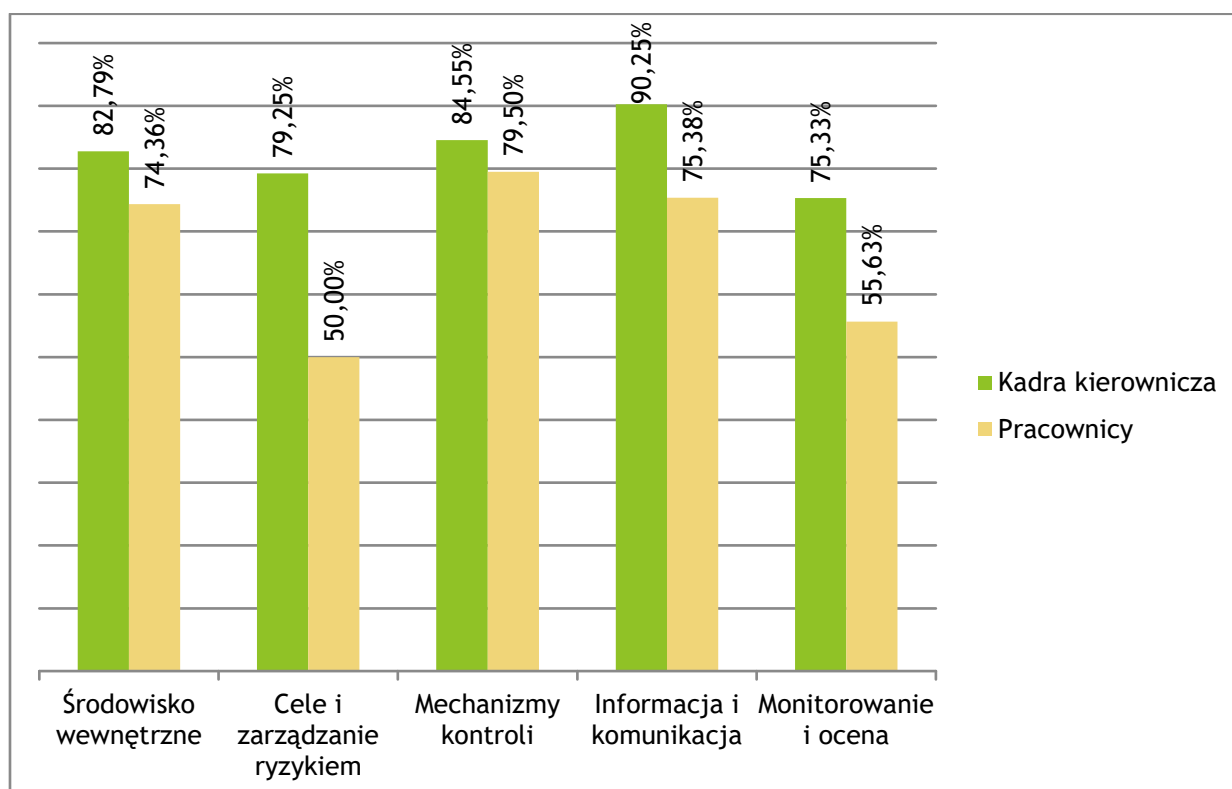
W Urzędzie Miejskim w Ostródzie funkcjonuje adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza z zastrzeżeniami opisanymi poniżej.

Zidentyfikowane ryzyka i słabości kontroli zarządczej (jeżeli takie zostały zidentyfikowane)

Zgodnie z §3 ust. 7 Zarządzenie Nr 15/2020 Burmistrza Miasta Ostróda z dnia 28 stycznia 2020 roku w sprawie wprowadzenia procedury samooceny funkcjonowania systemu kontroli zarządczej w Urzędzie Miejskim w Ostródzie przyjęto, że próg, którego przekroczenie będzie wskazywało na słabość kontroli zarządczej w danym obszarze to 50% negatywnych odpowiedzi spośród wszystkich otrzymanych na konkretne pytanie.

Na podstawie analizy ankiet przedłożonych przez pracowników Urzędu Miejskiego w Ostródzie (łącznie 72 ankiety) stwierdzono, że respondenci w zdecydowanej większości udzielili pozytywnych odpowiedzi na zadane pytania, potwierdzając tym samym znajomość wewnętrznych uregulowań i procedur, a także poprawność ich funkcjonowania w Urzędzie Miejskim w Ostródzie.

Odpowiedzi pozytywne respondentów z poszczególnych elementów kontroli zarządczej w Urzędzie Miejskim w Ostródzie

Padła jedna odpowiedź negująca (w wymiarze powyżej 50%) dotycząca istniejącego w Urzędzie Miejskim w Ostródzie systemu kontroli zarządczej:

1. czynny udział w tworzeniu systemu kontroli zarządczej – „nie” odpowiedziało 64% ankietowanych pracowników.

Odpowiedzi negujące (w wymiarze najbardziej zbliżającym się do 50%) na temat istniejącego w Urzędzie Miejskim w Ostródzie systemu kontroli zarządczej dotyczyły:

1. przekazywanie zadań i obowiązków pracownikom następuje zawsze w drodze pisemnej - 46% ankietowanych kierowników komórek organizacyjnych,
2. uczestnictwo w tworzeniu systemu kontroli zarządczej - 46% ankietowanych kierowników komórek organizacyjnych,
3. w komórce organizacyjnej w udokumentowany sposób identyfikuje się zagrożenia/ryzyka, które mogą przeszkodzić w realizacji celów i zadań komórki - 38% ankietowanych kierowników komórek organizacyjnych,
4. wystarczającego dostępu do szkoleń, tak aby realizować powierzone zadania - 32% ankietowanych pracowników,
5. istnienia sprawnego przepływu informacji pomiędzy poszczególnymi komórkami organizacyjnymi w Urzędzie Miejskim - 31% ankietowanych kierowników komórek organizacyjnych,

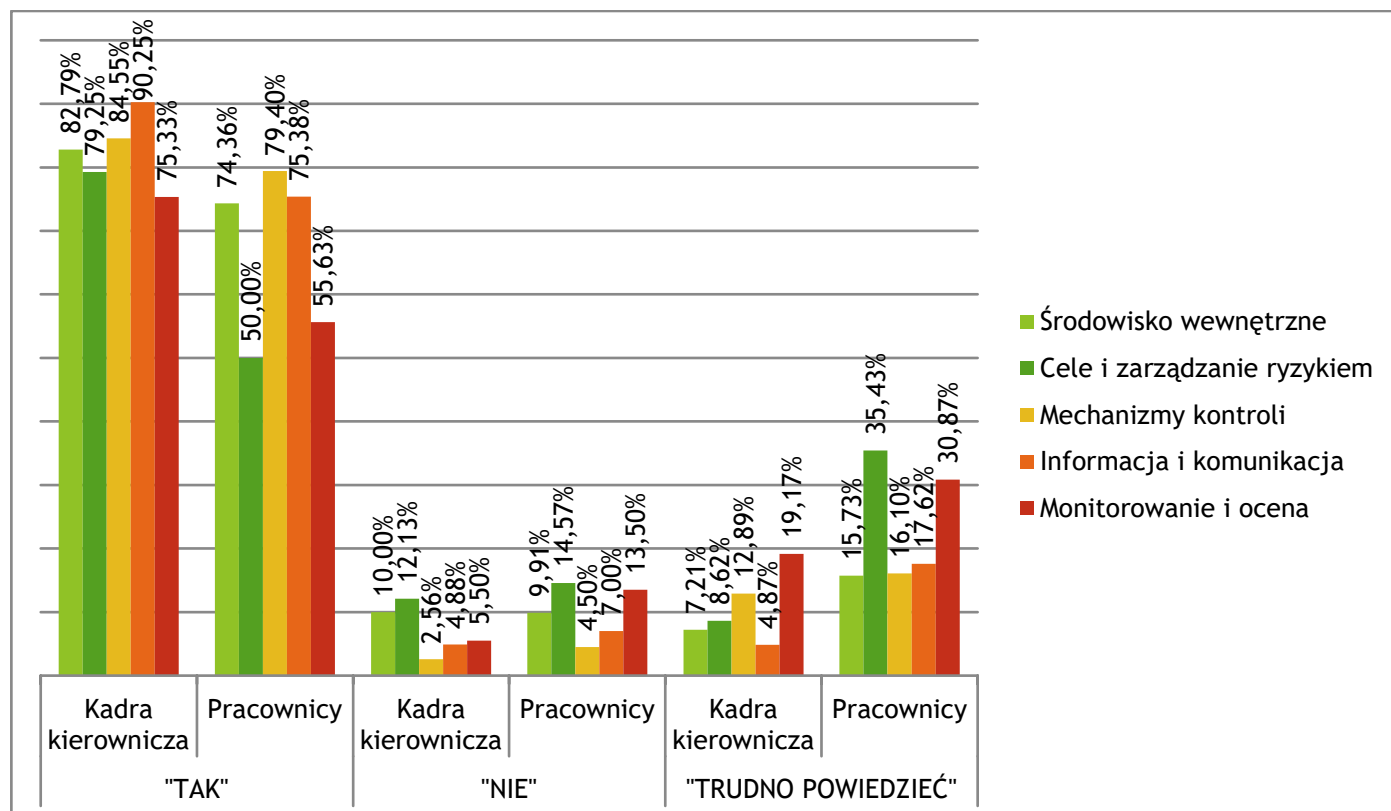
Ponadto pracownicy mieli wątpliwości z określeniem czy:

1. wszystkie zalecenia wynikające z audytu lub/i kontroli zostały wdrożone - 46% ankietowanych kierowników komórek organizacyjnych, 55% ankietowanych pracowników,
2. w komórce organizacyjnej w udokumentowany sposób identyfikuje się zagrożenia/ryzyka, które mogą przeszkodzić w realizacji celów i zadań komórki - 51% ankietowanych pracowników,
3. sposób przeprowadzania samooceny kontroli zarządczej jest wystarczający - 31% ankietowanych kierowników komórek organizacyjnych, 55% ankietowanych pracowników,
4. istnieje sprawny przepływ informacji pomiędzy poszczególnymi komórkami organizacyjnymi w Urzędzie Miejskim - 46% ankietowanych pracowników,
5. osoby na stanowiskach kierowniczych przestrzegają i promują własną postawą i decyzjami etyczne postępowanie - 46% ankietowanych pracowników,
6. systemy informatyczne są skutecznie chronione – 38% ankietowanych kierowników komórek organizacyjnych, 44% ankietowanych pracowników,
7. w komórce organizacyjnej podejmuje się wystarczające działania, mające na celu ograniczenie zidentyfikowanych zagrożeń/ryzyk, w szczególności tych istotnych – 43% ankietowanych pracowników,
8. praca audytu wewnętrznego przyczynia się do lepszego funkcjonowania urzędu - 42% ankietowanych pracowników,
9. w komórce organizacyjnej dokonuje się analizy zagrożeń mających wpływ na realizację celów i zadań - 41% ankietowanych pracowników,
10. komunikacja zewnętrzna jest wystarczająco dobrze zorganizowana - 39% ankietowanych pracowników,
11. w komórce organizacyjnej cele i zadania na bieżący rok, mają określone mierniki, wskaźniki bądź inne kryteria, za pomocą których można sprawdzić, czy cele i zadania zostały zrealizowane - 37% ankietowanych pracowników,

12. w Urzędzie przeprowadzana jest samoocena kontroli zarządczej - 36% ankietowanych pracowników,
13. wystarczającego dostępu do szkoleń, tak aby realizować powierzone zadania - 32% ankietowanych pracowników,
14. określono ogólny cel istnienie Urzędu, np. w postaci misji - 31% ankietowanych kierowników komórek organizacyjnych,

PODSUMOWANIE wszystkich odpowiedzi: "TAK", "NIE", "TRUDNO POWIEDZIEĆ" respondentów z poszczególnych elementów kontroli zarządczej w Urzędzie Miejskim w Ostródzie

	"TAK"		"NIE"		"TRUDNO POWIEDZIEĆ"	
	Kadra kierownicza	Pracownicy	Kadra kierownicza	Pracownicy	Kadra kierownicza	Pracownicy
Środowisko wewnętrzne	82,79%	74,36%	10,00%	9,91%	7,21%	15,73%
Cele i zarządzanie ryzykiem	79,25%	50,00%	12,13%	14,57%	8,62%	35,43%
Mechanizmy kontroli	84,55%	79,40%	2,56%	4,50%	12,89%	16,10%
Informacja i komunikacja	90,25%	75,38%	4,88%	7,00%	4,87%	17,62%
Monitorowanie i ocena	75,33%	55,63%	5,50%	13,50%	19,17%	30,87%

Wyniki samooceny

Niewątpliwie wyniki samooceny są bardziej zadawalające niż w latach poprzednich, gdy były to pierwsze tego typu działania w zakresie kontroli zarządczej przeprowadzane w Urzędzie Miejskim w Ostródzie. Zauważalny jest również znaczący wzrost liczby osób wypełniających ankietę, szczególnie wśród pracowników. Ponadto zauważono pewne elementy wymagające działań naprawczych.

W wyniku przeprowadzonego badania stwierdza się, że w żadnym z badanych elementów (obszarów) kontroli zarządczej nie zauważono przekroczenia progu 50% negatywnych odpowiedzi spośród wszystkich otrzymanych ankiet, pomimo tego że w przypadku jednego pytania skierowanego do pracowników przekroczono ten próg (64%).

Dwa obszary kontroli zarządczej wymagają usprawnienia z uwagi na niski wynik w stosunku do pozostałych obszarów, są to:

- Cele i zarządzanie ryzykiem,
- Monitorowanie i ocena.

Bardzo duży odsetek odpowiedzi „nie” zauważalny zarówno wśród pracowników, jak i kadry kierowniczej dotyczy nieuczestniczenia w tworzeniu systemu kontroli zarządczej, co jest niezgodne ze stanem faktycznym. Od kilku już lat zintensyfikowano działania zmierzające do angażowania poszczególnych pracowników w tworzenie systemu kontroli zarządczej. Można tu wymienić chociażby coroczne zaangażowanie pracowników w określaniu celów i ryzyka dla poszczególnych komórek na następny rok. Ponadto zaangażowanie pracowników w proces samooceny kontroli zarządczej również potwierdza ten fakt. Powód udzielania odpowiedzi negującej podyktowany jest najprawdopodobniej niedostateczną wiedzą na temat kontroli zarządczej, bądź niezrozumieniem pytania. Fakt ten potwierdzają również odpowiedzi na pozostałe pytania z obszaru cele i zarządzanie ryzykiem, w których bardzo często powtarzają się odpowiedzi „trudno powiedzieć”.

Należy usprawnić system zarządzania urzędem. Jest duże prawdopodobieństwo, że liczne odpowiedzi „trudno powiedzieć” na dane pytanie, wynikają z faktu, że pracownik nie miał odpowiedniej informacji lub nie wiedział jak do niej dotrzeć.

Wniosek: w Urzędzie Miejskim w Ostródzie funkcjonuje adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza z zastrzeżeniami. Należy wdrożyć działania usprawniające.

Zbiorcze wyniki samooceny stanowią Załącznik Nr 1 (kierownicy komórek organizacyjnych) i Załącznik Nr 2 (pracownicy - urzędnicy) do niniejszego raportu.

Zestawienia wyników w 2 grupach respondentów zostały przekazane w wersji elektronicznej przez Sekretarza do wszystkich kierowników komórek organizacyjnych Urzędu. Na tej podstawie kierownicy powinni dokonać analiz.

Proponowane działania naprawcze (w przypadku zidentyfikowania ryzyk czy słabości kontroli zarządczej)

Znaleziono kilka obszarów, w których w celu poprawienia struktur kontroli zarządczej wydają się niezbędne działania naprawcze, w tym:

- przeprowadzenie warsztatów z zakresu kontroli zarządczej i procesu samooceny,
- przeprowadzenie warsztatów/spotkań zarówno dla kadry kierowniczej jak i dla wszystkich pracowników, mających na celu poprawę przepływu informacji pomiędzy poszczególnymi komórkami w Urzędzie Miejskim w Ostródzie.

Ostróda, dnia 5 maj 2025 r.